

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
W POZNANIU
DELEGATURA W PILE**

**INFORMACJA
O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ
WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W POWIECIE WĄGROWIECKIM
W ROKU 2014**

Opracowanie:
*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk*

*Dział Inspekcji
pod kierunkiem Leszka Wesolowskiego*

Zatwierdził:
Z up. WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

*mgr inż. Marek Duraj
Kierownik Delegatury w Pile*

Piła, wrzesień 2015

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA	7
3.1.	Monitoring jakości powietrza	7
3.2.	Monitoring jakości wód.....	8
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych.....	8
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych.....	15
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi	15
3.4.	Monitoring hałasu	16
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	17
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami.....	17
3.7.	Podsumowanie i wnioski	19
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA.....	22
5.	POWAŻNE AWARIE	23
5.1.	Zdarzenia potencjalnie zagrażające środowisku.....	23
5.2.	Zakłady dużego ryzyka i stwarzające potencjalne zagrożenie wystąpieniem awarii	23
6.	PODSUMOWANIE WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ.....	24

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu wągrowieckiego w roku 2014. Do jego przygotowania wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej *www.poznan.wios.gov.pl*.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Powiat wągrowiecki położony jest w północnej części województwa wielkopolskiego, obejmuje obszar o powierzchni 1039,65 km², a zamieszkuje go 69837 osób (stan na dzień 31 grudnia 2014, dane wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Pojezierze wielkopolskie: mezoregiony Pojezierze Gnieźnieńskie i Pojezierze Chodzieskie oraz
- w makroregionie Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka: mezoregion Dolina Środkowej Noteci.

Gospodarka powiatu ma charakter rolniczy, użytki rolne zajmują 69,31% powierzchni (wg GUS).

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- dwie gminy miejsko-wiejskie: Gołańcz, Skoki,
- jedną gminę miejską – Wągrowiec,
- cztery gminy wiejskie: Damasławek, Mieścisko, Wapno, Wągrowiec.

Powiat jest zwodociągowany w 95,04%, a skanalizowany w 59,51% (stan na dzień 31 grudnia 2013, dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajduje się 11 mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu wągrowieckiego. Dane o ilości ścieków pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Eksploatujący/Miejscowość	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2014 /m ³ /
1	Wapno	Gmina Wapno/Wapno	Wapno, Podolin	72 310
2	Damasławek	Gmina Damasławek/Damasławek	Damasławek	131 499
3	Wągrowiec	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji/ Wągrowiec	Wągrowiec, Rgielsko, Łaziska, Łęgowo, Micharzewo, Ochodza, Kobylec, Jankowo, Kaliska, Bartodzieje	1 013 330
4		Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej/ Potulice	Potulice	9 611
5		Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej /Wiatrowo	Wiatrowo	15 380
6		Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej/ Grylewo	Grylewo	5 513
7	Mieścisko	AQUANET/Mieścisko	Mieścisko	91 338
8		AQUANET/Popowo Kościelne	Popowo Kościelne	29 056
9	Skoki	Zakład Wodociągów i Kanalizacji/Skoki	Skoki, Lechlin	165 980
10	Gołańcz	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej/Gołańcz	Gołańcz, Chawłodno	132 178
11		Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej/Smogulec	Smogulec	7 780

Powiat wągrowiecki wchodzi w skład regionu I gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim. Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w których wyznaczono regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W regionie I regionalnymi instalacjami są: kompostownia w Pile (ul. Na Leszkowie 4) oraz składowisko odpadów w Kłodzie, gmina Szydłowo. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu I są: sortownie odpadów w Studzieńcu (gmina Rogoźno) i w Kłodzie; kompostownia w Zofiowie (gmina Czarnków); składowiska odpadów w Sławienku (gmina Lubasz), w Sierakówku (gmina Połajewo), w Marianowie (gmina Wieleń), w Międzybłociu (gmina Złotów), w Zofiowie, w Studzieńcu, w Kopaszynie (gmina Wągrowiec).

Na terenie powiatu w 2014 r. odpady przyjmowane były na jednym składowisku odpadów komunalnych w Kopaszynie.

Gminy powiatu wągrowieckiego należą do porozumienia międzygminnego „Związek Gmin Pojezierza Wielkopolskiego z siedzibą w Mieścisku” realizującego w ich imieniu zadania m.in. z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych:

Gminy należące do porozumienia	Zadania
gmina Damasławek, miasto i gmina Janowiec Wielkopolski, gmina Kiszkowo, miasto i gmina Kłecko, gmina Mieleszyn, miasto i gmina Mieścisko, miasto i gmina Rogoźno, miasto i gmina Skoki, miasto Wągrowiec, gmina Wągrowiec	Ożywienie działalności gospodarczej poprzez: <ul style="list-style-type: none">- wykorzystanie zasobów wodnych i gleb uprawnych,- utrzymanie ładu ekologicznego,- zaopatrzenie w wodę,- usuwanie i unieszkodliwianie odpadów,- gospodarowanie wodami powierzchniowymi.

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2014 jakość powietrza na terenie powiatu wągrowieckiego monitorowano w zakresie:

- pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 – metodą manualną – w miejscowości Wągrowiec,
- dwutlenku siarki i dwutlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu – metodą pasywną – w miejscowości Kobylec. Metoda pasywna jest metodą wskaźnikową, polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 1,5 metra i oznaczaniu substancji raz w miesiącu.

W wyniku badań przeprowadzonych w roku 2014 stwierdzono, że:

- liczba dób z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla 24-godzin pyłu PM10 w roku kalendarzowym wynosiła 99, a tym samym przekroczono dopuszczalną częstość przekroczeń wynoszącą 35 dób/rok;
- odnotowano przekroczenie stężenia średniorocznego dla roku pyłu PM10 – stężenie średnie dla roku wynosiło $41,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnym $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- odnotowano przekroczenie stężenia średniorocznego dla roku dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 – stężenie średnie dla roku wynosiło $3,0 \text{ng}/\text{m}^3$ przy docelowym $1,0 \text{ng}/\text{m}^3$;
- średnia dla roku wartość dwutlenku siarki wyniosła $4,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu – $11,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014 wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Powiat wągrowiecki jest elementem składowym strefy wielkopolskiej.

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonano z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych pozwoliły na zakwalifikowanie strefy, a więc i powiatu wągrowieckiego, do poniższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu PM_{2,5} oraz metali oznaczanych w pyłe PM₁₀.
- do klasy C – dla pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM₁₀. W przypadku pyłu PM₁₀ podkreślić należy, że generalnie odnotowywane są przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin, jednak w roku 2014 stwierdzono również przekroczenie stężenia średniego dla roku na stanowiskach w Nowym Tomysłu oraz w Wągrowcu.

Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat wągrowiecki	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w strefie wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie strefy oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości SO₂, NO_x i O₃ otrzymane w roku 2014 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych i poziomu docelowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do klasy A.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat wągrowiecki	A	A	A

Ponadto stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego; termin osiągnięcia tego poziomu określono na rok 2020.

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2014 roku wykonywano w oparciu o „Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2013–2015”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,

- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością:
 - raz na 6 lat (wyłącznie na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako niezagrożone niespełnieniem celów środowiskowych) – pełny zakres badań,
 - raz na 3 lata w ograniczonym zakresie badań,
 - na obszarach siedlisk lub gatunków, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla JCW wyznaczonych jako zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych,
 - na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - na obszarach narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych,
 - JCW przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych;
 - corocznie (wyłącznie dla JCW przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu badawczego (MB) w punkcie wyznaczonym na potrzeby wymiany informacji między państwami członkowskimi UE z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań lub corocznie – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu wągrowieckiego wyznaczono 22 jednolite części wód płynących:

- Młynówka Borowska,
- Kcynka,
- Margoninka,
- Dymnica,
- Dopływ poniżej jez. Łęgowo,
- Rudka,
- Gołaniecka Struga,
- Nielba,
- Dopływ z Gruntowic,
- Dopływ z Ochodzy,
- Dopływ z Przysieczyna,
- Dopływ z Nieświastowic,
- Dopływ z Kłodzina,
- Mała Wełna od wypływu z jez. Gorzuchowskiego do dopływu z Rejowca,
- Wełna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo,
- Dopływ z Jaroszewa,
- Mała Wełna od dopływu z Rejowca do ujścia,
- Dopływ z Michalczy,
- Mała Wełna do wypływu z jez. Gorzuchowskiego,
- Dopływ z Rejowca,
- Wełna od Dopływu poniżej Jez. Łęgowo do ujścia,
- Dopływ z jez. Starskiego.

oraz 13 jednolitych części wód stojących:

- Jezioro Bracholińskie (Rgielskie Wschodnie),
- Jezioro Czeszewskie,
- Jezioro Durowo (Durowskie),
- Jezioro Grylewskie,
- Jezioro Kaliszańskie,

- Jezioro Kobyleckie,
- Jezioro Łekno (Łeknińskie),
- Jezioro Łęgowo (Łęgowskie),
- Jezioro Maciejak,
- Jezioro Rgielskie (Rgielskie Zachodnie),
- Jezioro Rościńskie (Skockie),
- Jezioro Stępushowskie,
- Jezioro Włókiewskie (Włókna).

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 16 – potok nizinny lessowo-gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 23 – małe cieki na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych,
- 24 – mała i średnia rzeka na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych,
- 25 – ciek łączący jeziora.

JCW stojące zaliczono do trzech typów abiotycznych:

2a - jeziora o wysokiej zawartości wapnia, o małym wpływie zlewni, stratyfikowane,

3a - jeziora o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane,

3b - jeziora o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, niestratyfikowane.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie powiatu wągrowieckiego w roku 2014 obejmował 14 JCW:

- Gołaniecka Struga – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu wągrowieckiego poniżej Laskownicy Małej (16,3 km), badania wykonywane w ramach:
 - monitoringu operacyjnego,
 - monitoringu obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- Nielba – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu wągrowieckiego w miejscowości Rgielsko (6,1 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego;
- Wełna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu wągrowieckiego w miejscowości Ostrowo Młyn (45,7 km), badania wykonywane w ramach:
 - monitoringu operacyjnego,
 - monitoringu obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- Dopływ z jez. Starskiego – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu wągrowieckiego w miejscowości Pruśce Młyn (0,3 km), na obszarze powiatu obornickiego; badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego;
- Dymnica – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu wągrowieckiego w miejscowości Potulice (0,1 km), badania wykonywane w ramach:
 - monitoringu operacyjnego,
 - monitoringu obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- Rudka – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu wągrowieckiego, w miejscowości Cieśle (0,1 km), na obszarze powiatu obornickiego; badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego;
- Mała Wełna od wypływu z Jez. Gorzuchowskiego do dopływu z Rejowca – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu wągrowieckiego w miejscowości Zakrzewo (49,5 km), na obszarze powiatu gnieźnieńskiego; badania wykonywano w ramach:

- monitoringu diagnostycznego,
- monitoringu operacyjnego,
- monitoringu obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.
- Mała Wełna od dopływu z Rejowca do ujścia – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu wągrowieckiego w miejscowości Skoki (15,0 km), badania wykonywane w ramach:
 - monitoringu operacyjnego,
 - monitoringu obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- Wełna od dopływu poniżej jez. Łęgowo do ujścia – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu wągrowieckiego w miejscowości Oborniki (0,3 km), na obszarze powiatu obornickiego; badania wykonywane w ramach:
 - monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych,
 - monitoringu obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- Jezioro Czeszewskie – badania wykonano w ramach monitoringu:
 - diagnostycznego,
 - operacyjnego,
 - obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- Jezioro Durowo – badania wykonywane w ramach monitoringu:
 - operacyjnego,
 - obszarów chronionych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- Jezioro Kaliszańskie – badania wykonywane w ramach monitoringu:
 - diagnostycznego,
 - obszarów chronionych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- Jezioro Kobyleckie – badania wykonywane w ramach monitoringu:
 - operacyjnego,
 - obszarów chronionych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- Jezioro Rościńskie – badania wykonano w ramach monitoringu:
 - operacyjnego,
 - obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, potencjał ekologiczny – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych:
 - dla rzek w zakresie: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
 - dla jezior w zakresie: stan/potencjał dobry lub poniżej dobrego,
 - ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) w zakresie: klasy I, II lub stanu/potencjału poniżej dobrego (dla rzek i jezior),
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I lub II.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Jeśli JCW objęta jest monitoringiem obszarów chronionych należy sprawdzić spełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych i zweryfikować ocenę stanu wód.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ www.poznan.wios.gov.pl.

Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu wągrowieckiego za 2014 rok

PSD – poniżej stanu dobrego

PPD – poniżej potencjału dobrego

NIE – nie spełnia wymagań postawionych dla obszarów chronionych

Potencjał ekologiczny JCW silnie zmienionej	
Stan ekologiczny JCW naturalnej	

Nazwa ocenianej JCW	Gołaniecka Struga	Nielba	Welna od Lutomni do dopływu poniżej jez. Łęgowo
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Gołaniecka Struga – poniżej Laskownicy Małej	Nielba - Rgielsko	Welna – Ostrowo Młyn
Typ abiotyczny	25	25	24
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	NIE	NIE	TAK
Program monitoringu	MO,MOC	MO	MO, MOC
Klasa elementów biologicznych	I	I	II
Klasa elementów hydromorfologicznych	I	I	II
Klasa elementów fizykochemicznych	PSD	PSD	PPD
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	nie badano	nie badano	nie badano
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK	NIE	TAK
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	NIE	nie badano	NIE
STAN CHEMICZNY	nie badano	nie badano	nie badano
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	ZŁY		ZŁY
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY

Nazwa ocenianej JCW	Dopływ z jez. Starckiego	Dymnica	Rudka
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Dopływ z jez. Starckiego – Prusce Młyn	Dymnica – Potulice	Rudka - Cieśle
Typ abiotyczny	17	17	23
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	NIE	NIE	NIE
Program monitoringu	MO	MO, MOC	MO
Klasa elementów biologicznych	I	III	II
Klasa elementów hydromorfologicznych	I	I	I
Klasa elementów fizykochemicznych	II	PSD	II
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	nie badano	nie badano	nie badano
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	DOBRY	UMIARKOWANY	DOBRY
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	NIE	TAK	NIE
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	nie badano	NIE	nie badano
STAN CHEMICZNY	nie badano	nie badano	nie badano
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych		ZŁY	
STAN WÓD	nie oceniano	ZŁY	nie oceniano

Nazwa ocenianej JCW	Mała Wełna od wypływu z jez. Gorzuchowskiego do dopływu z Rejowca	Mała Wełna od dopływu z Rejowca do ujścia	Wełna od dopływu poniżej jez. Łęgowo do ujścia
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Mała Wełna - Zakrzewo	Mała Wełna - Skoki	Wełna – Oborniki
Typ abiotyczny	24	25	24
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	TAK	TAK	TAK
Program monitoringu	MD, MO, MOC	MO, MOC	MO, MOC
Klasa elementów biologicznych	III	II	I
Klasa elementów hydromorfologicznych	II	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych	PPD	PPD	PPD
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	II	nie badano	II
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK	TAK	TAK
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	NIE	NIE	NIE
STAN CHEMICZNY	DOBRY	nie badano	DOBRY
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	ZŁY	ZŁY	ZŁY
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY

W JCW Gołaniecka Struga stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały elementy fizykochemiczne (OWO oraz azot Kjeldahla). Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Nielba stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały elementy fizykochemiczne (OWO, azot Kjeldahla oraz fosforany).

W JCW Wełna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny, a tym samym zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydowały elementy fizykochemiczne (BZT₅, azot Kjeldahla oraz fosforany). Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Dopływ z jez. Starskiego stwierdzono dobry stan ekologiczny. Ze względu na brak oceny stanu chemicznego nie przeprowadzono oceny stanu wód.

W JCW Dymnica stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, a tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydował badany element biologiczny – fitobentos oraz elementy fizykochemiczne (azot Kjeldahla oraz fosforany). Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Rudka stwierdzono dobry stan ekologiczny. Ze względu na brak oceny stanu chemicznego nie przeprowadzono oceny stanu wód.

W JCW Mała Wełna od wypływu z Jez. Gorzuchowskiego do dopływu z Rejowca stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydowały badane elementy biologiczne (makrofity, makrobezkręgowce bentosowe) oraz elementy fizykochemiczne (ChZT-Cr oraz azot Kjeldahla). Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Mała Wełna od dopływu z Rejowca do ujścia stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydowały elementy fizykochemiczne (fosforany oraz fosfor ogólny). Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Wełna od dopływu poniżej jez. Łęgowo do ujścia stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, a tym samym wynikowy zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydował element fizykochemiczny – fosforany. Stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

Ocena stanu wód jeziornych na terenie powiatu wągrowieckiego za 2014 rok

W JCW Jezioro Czeszewskie stwierdzono dobry stan ekologiczny, a także dobry stan wód.

W JCW Jezioro Durowo stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydował badany element biologiczny (fitoplankton) oraz wskaźniki fizykochemiczne (średnie nasycenie tlenem hypolimnionu i azot ogólny).

W JCW Jezioro Kaliszańskie stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały wskaźniki fizykochemiczne (średnie nasycenie tlenem hypolimnionu i azot ogólny).

W JCW Jezioro Kobyleckie stwierdzono słaby stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydował badany element biologiczny (fitoplankton) oraz wskaźniki fizykochemiczne (przezroczystość, średnie nasycenie tlenem hypolimnionu i azot ogólny).

W JCW Jezioro Rościńskie stwierdzono zły stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydował badany element biologiczny (fitoplankton) oraz wskaźniki fizykochemiczne (przezroczystość, azot ogólny i fosfor ogólny).

Nazwa ocenianej JCW	Jezioro Czeszewskie	Jezioro Durowo	Jezioro Kaliszańskie	Jezioro Kobyleckie	Jezioro Rościńskie
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Jez. Czeszewskie - stan. 01	Jez. Durowo - stan. 01	Jez. Kaliszańskie - stan. 01	Jez. Kobyleckie - stan. 01	Jez. Rościńskie - stan. 01
Typ abiotyczny	3b	3a	2a	3a	3b
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Program monitoringu	MD,MO, MOC	MO, MOC	MD, MOC	MO, MOC	MO, MOC
Klasa elementów biologicznych	II	II	I	IV	V
Klasa elementów hydromorfologicznych	I	I	I	I	I
Klasa elementów fizykochemicznych	DOBRY	PSD	PSD	PSD	PSD
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	DOBRY	nie badano	DOBRY	nie badano	nie badano
STAN EKOLOGICZNY	DOBRY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	SLABY	ZLY
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
STAN CHEMICZNY	DOBRY	nie badano	DOBRY	nie badano	nie badano
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	DOBRY	ZLY	ZLY	ZLY	ZLY
STAN WÓD	DOBRY	ZLY	ZLY	ZLY	ZLY

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie powiatu wągrowieckiego brak głównych zbiorników wód podziemnych, zasoby wód podziemnych są zgromadzone w małych, lokalnych zbiornikach.

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym 2 na obszarze powiatu wągrowieckiego nr 42 i 36.

W 2014 r. na terenie powiatu nie prowadzono badań jakości wód podziemnych.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Celem badań jakości gleby i ziemi jest śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka, w szczególności dotyczy to właściwości chemicznych gleb.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Rozpoczęcie piątego cyklu badań zaplanowano na rok 2015; wyniki dostępne będą w roku 2018.

W ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowano do badań 17 punktów. Na terenie powiatu wągrowieckiego nie wyznaczono punktów pomiarowych.

3.4. MONITORING HAŁASU

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem, a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie – dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych procesem opracowania map akustycznych.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu wągrowieckiego przebiegają drogi wojewódzkie nr: 190 Krajenka – Gniezno, 191 Chodzież – Lipa, 193 Chodzież – Gołańcz, 194 Wyrzysk – Morakowo, 196 Poznań – Wągrowiec, 197 Sławica – Gniezno, 241 Tuchola – Rogoźno, 251 Kaliska – Inowrocław. Główne szlaki kolejowe powiatu stanowią linie nr: 236 Rogoźno Wielkopolskie – Bzowo – Goraj oraz 356 Poznań Wschód – Bydgoszcz Główna.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli hałas przekraczający wartości dopuszczalne powstaje w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia. Nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, tak ważne jest uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2014 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu wągrowieckiego.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2014 rozpoczął trzeci, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu wągrowieckiego w roku 2014 pomiary poziomów PEM prowadzono w dwóch punktach – w Wągrowcu przy ul. Bobrownickiej 40 i w Gołańczy przy ul. Walki Młodych 31, punkty wytypowano do badań w kategorii *pozostałe miasta*.

Zmierzone poziomy składowej elektrycznej pola wynosiły odpowiednio 0,16 V/m i 0,26 V/m, zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m.

W tych samych punktach badania przeprowadzono w roku 2011 – w poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim – wtedy również nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego PEM.

W roku 2014, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych zezwoleń w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ w ramach monitoringu gospodarki odpadami gromadzi informacje o:

- kompostowniach i sortowniach,
- biogazowniach,
- spalarniach
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do poszczególnych gmin oraz podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Sortownie, kompostownie, biogazownie i spalarnie odpadów

Na terenie powiatu wągrowieckiego w roku 2014 nie było sortowni, kompostowni, biogazowni ani spalarni odpadów.

Składowiska odpadów

W 2014 r. na terenie powiatu w fazie eksploatacyjnej znajdowały się dwa składowiska odpadów komunalnych w miejscowościach: Kopaszyn i Smogulec. Odpady przyjmowane były na składowisku w Kopaszynie.

W przypadku składowiska w Smogulcu Marszałek Województwa Wielkopolskiego wydał decyzję z dnia 15.11.2013 r. znak: DSR-II-2.7341.31.2013 o zamknięciu przedmiotowego składowiska określając termin zaprzestania składowania odpadów na 30.09.2013 r. Termin zakończenia rekultywacji składowiska w Smogulcu określony został w nowej decyzji na dzień 31.12.2016 r.

Wykaz składowisk w fazie eksploatacyjnej na terenie powiatu wągrowieckiego w roku 2014

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2014 roku /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska ^{/1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiadane decyzje ^{2/}	Typ składowiska ^{3/}
1	Wągrowiec	Kopaszyn	13106,24	25,2	2000	1,2,3,4,6	IN
2	Gołańcz	Smogulec	0	4,72	1999	1,2,3a,4,7	IN

Objaśnienia:

/1/ powierzchnia całkowita składowiska to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do zarządzającego składowiskiem;

/2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **3a** decyzja zatwierdzająca instrukcję prowadzenia składowiska, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton, **7** zgoda na zamknięcie wydana w roku 2013;

/3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie powiatu wągrowieckiego

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zaprzestania przyjmowania odpadów/ decyzji na zamknięcie	Rekultywacja
1.	Mieścisko	Popowo Kościelne	1,99	1989	2004/2003	w trakcie
2.	Skoki	Rejowiec	1,67	1990	2002/2009	zakończona
3.	Wapno	Aleksandrowo	0,93	1995	2007/2007	zakończona
4.	Mieścisko	Jaworówko	14,28	1991	2003/2003	w trakcie
5.	Damasławek	Niemczyn	2,1	1996	2012/2012	w trakcie

Zgodnie z art. 124.4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013, poz. 21, z późn. zm.) zarządzający składowiskiem odpadów jest obowiązany prowadzić monitoring składowiska odpadów w fazie przedeksploatacyjnej, eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej. Zakres, czas i częstotliwość oraz sposób i warunki prowadzenia monitoringu składowisk odpadów określone zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów.

Obowiązek prowadzenia monitoringu na czynnym składowisku określony jest w decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji, pozwoleniu zintegrowanym, zezwoleniu na odzysk lub unieszkodliwianie, w przypadku składowisk zamkniętych w decyzji wyrażającej zgodę na zamknięcie i przeprowadzenie rekultywacji. Natomiast zgodnie z obowiązującą od 23 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zarządzający składowiskiem odpadów

istniejącym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany w terminie dwóch lat od dnia jej wejścia w życie (do 23.01.2015 r.) złożyć wniosek o wydanie decyzji zatwierdzającej instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, w której prowadzenie monitoringu określone będzie zarówno dla fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej.

Zakres i częstotliwość badań monitoringowych w roku 2014 na składowiskach w fazie eksploatacyjnej i w fazie poeksploatacyjnej na terenie powiatu wągrowieckiego

Lp.	Lokalizacja składowiska	Badania	Poziom i skład wód podziemnych	Skład wód odciekowych	Skład wód powierzchniowych	Skład i emisja gazu składowiskowego	Osiadanie składowiska	Struktura i skład masy odpadów
1	Kopaszyn	wymagane ¹	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	raz w roku
		wykonane ²	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	raz w roku
2	Smogulec	wymagane ¹	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	raz w roku
		wykonane ²	4 razy w roku	4 razy w roku	nie dotyczy	12 razy w roku	raz w roku	pomiar wykonany w 2013 r. ⁶
3	Popowo Kościelne	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	brak pomiaru	nie dotyczy	brak pomiaru	brak pomiaru	nie dotyczy
4	Skoki (Rejowiec)	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	raz w roku	brak pomiaru ³	nie dotyczy	brak pomiaru ⁴	brak pomiaru	nie dotyczy
5	Aleksandrowo	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	brak pomiaru ⁵	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
6	Jaworówko	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	brak pomiaru	nie dotyczy	brak pomiaru	brak pomiaru	nie dotyczy
7	Niemczyn	wymagane ¹	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy
		wykonane ²	2 razy w roku	2 razy w roku	nie dotyczy	2 razy w roku	raz w roku	nie dotyczy

Objaśnienia:

1 – częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z wydaną decyzją, w przypadku gdy badanie któregoś ze wskaźników nie jest wymagane wpisano: nie dotyczy

2 – częstotliwość prowadzonych badań zgodnie z informacjami zawartymi w przekazanych do WIOŚ raportach z monitoringu lokalnego na składowiskach w roku 2014

3, 5 – pomiaru nie wykonano, gdyż brak instalacji odciekowej

4 – pomiaru nie wykonano, gdyż składowisko nie posiada studni odgazowującej

6 – ostatni pomiar wykonany został w 2013 r., z uwagi na zaprzestanie w roku 2014 przyjmowania odpadów.

Zakres i częstotliwość badań monitoringowych w 2014 roku prowadzonych na terenie składowisk odpadów w powiecie wągrowieckim uzależnione były od wyposażenia technicznego obiektów składowiskowych i środków finansowych przeznaczonych na wykonanie monitoringu środowiska gruntowo-wodnego w obrębie oddziaływania obiektów.

3.7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A za wyjątkiem pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których strefę zaliczono do klasy C. Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy. Planowane na obszarze strefy

przedsięwzięcia nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Jednocześnie na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.

Dla strefy wielkopolskiej Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował Program Ochrony Powietrza w zakresie benzo(a)pirenu i pyłu PM10.

2. Badania wód w 2014 r. wykonano w 9 jednolitych częściach wód płynących oraz w 5 jednolitych częściach wód stojących.

Ocena stanu w jednolitych częściach wód płynących za rok 2014 wskazuje na:

- dobry stan ekologiczny JCW: Dopływ z jez. Starskiego, Rudka
- zły stan wód JCW: Wełna od Lutomni do dopływu poniżej jez. Łęgowo, Gołaniecka Struga, Nielba, Wełna od dopływu poniżej jez. Łęgowo do ujścia, Dymnica, Mała Wełna od wypływu z Jez. Gorzuchowskiego do dopływu z Rejowca, Mała Wełna od dopływu z Rejowca do ujścia.

Ocena stanu w jednolitych częściach wód stojących za rok 2014 wskazuje na:

- dobry stan wód Jeziora Czeszewskiego;
- zły stan wód jezior: Durowo i Kaliszańskiego;
- zły stan wód Jeziora Kobyleckiego;
- zły stan wód Jeziora Rościńskiego.

Jednolite części wód badane na terenie powiatu wykazały zróżnicowany stan wód. Największy wpływ na jakość wód mają punktowe źródła zanieczyszczeń – wprowadzanie do wód niedostatecznie oczyszczonych ścieków oraz zanieczyszczenia obszarowe z terenów wykorzystywanych rolniczo. Inne, ważne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych to także rozwój terenów rekreacyjnych oraz terenów zabudowy mieszkaniowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Porównując wyniki badań wód powierzchniowych z latami wcześniejszymi wartości wskaźników oscylują na bardzo podobnym poziomie bądź ulegają nieznacznemu polepszeniu. Na uwagę zasługuje fakt, iż:

- JCW Nielba, która w 2011 roku uzyskała stan ekologiczny słaby, w 2014 roku osiągnęła stan ekologiczny umiarkowany,
- JCW Rudka, która w 2011 roku uzyskała stan ekologiczny umiarkowany, w 2014 roku osiągnęła stan ekologiczny dobry.

3. Na obszarze powiatu położone są 2 JCWPd. W roku 2014 na obszarze powiatu nie prowadzono badań wód podziemnych.
4. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, od roku 1995. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010. Na terenie powiatu wągrowieckiego nie wyznaczono punktów pomiarowych. Rozpoczęcie piątego cyklu badań planowane jest na rok 2015.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego. Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego.
W roku 2014 WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu wągrowieckiego.
6. Rok 2014 rozpoczął trzeci, trzyletni cykl badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku. W roku 2014 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól

elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.

7. Gospodarka odpadami

- a) na terenie powiatu w roku 2014 nie było sortowni, kompostowni, biogazowni ani spalarni odpadów,
- b) na terenie powiatu w fazie eksploatacyjnej w roku 2014 znajdowały się dwa składowiska odpadów komunalnych w miejscowościach Kopaszyn i Smogulec, odpady przyjmowane były tylko na składowisku w Kopaszynie,
- c) składowisko odpadów w Smogulcu posiada wydaną przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego decyzję na zamknięcie z dnia 15.11.2013 r., składowisko jest w trakcie rekultywacji,
- d) ilość składowanych odpadów na składowisku w Kopaszynie była mniejsza w porównaniu do roku 2013,
- e) na terenie powiatu znajduje się 5 składowisk w fazie poeksploatacyjnej, które posiadają decyzje na zamknięcie, prace rekultywacyjne są prowadzone na trzech składowiskach, a na dwóch (w miejscowościach Rejowiec i Aleksandrowo) rekultywacja została zakończona,
- f) obiekt zamkniętego składowiska w miejscowości Skoki dopiero pod koniec 2013 roku został wyposażony w system piezometrów i od tego momentu rozpoczęto badania monitoringowe środowiska gruntowo-wodnego w obrębie oddziaływania obiektu składowiskowego.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2014 roku Delegatura WIOŚ w Pile realizowała zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa stanu środowiska; wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi, takich jak:

- potencjalna uciążliwość instalacji dla środowiska,
- stan gospodarki odpadami,
- wyniki automonitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- stan wód powierzchniowych,
- wnioski o podjęcie interwencji,
- obowiązki adresowane do poszczególnych grup podmiotów np. związane z demontażem pojazdów wycofanych z eksploatacji lub związane z gospodarowaniem zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym,
- ograniczenie emisji do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych,
- ochrona środowiska przed hałasem.

Zadania kontrolne realizowano w ramach działań planowych oraz pozaplanowych, w tym interwencyjnych, podejmowanych na wniosek obywateli, organów administracji publicznej i innych jednostek organizacyjnych.

Kontrolami objęto przedsiębiorców, jak i jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami oraz podmioty prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie.

W ewidencji Delegatury WIOŚ w Pile znajduje się **198** podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie powiatu wągrowieckiego. W roku 2014 przeprowadzono **44** kontroli w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska.

Podczas przedmiotowych kontroli stwierdzono naruszanie przez kontrolowanych przepisów ochrony środowiska. Nieprawidłowości najczęściej dotyczyły:

- niezgodnego w porównaniu z posiadanymi regulacjami prawnymi sposobu korzystania ze środowiska,
- braku realizacji obowiązków wynikających z przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- niewłaściwego stanu technicznego urządzeń przeznaczonych do zabezpieczenia środowiska przed zanieczyszczeniem,
- braku uregulowań formalnoprawnych w zakresie korzystania ze środowiska,
- niepełnego informowania Marszałka Województwa Wielkopolskiego o zakresie korzystania ze środowiska,
- przekazywania odpadów jednostce nieupoważnionej,
- braku wymaganej ewidencji ilościowej i jakościowej wytwarzanych odpadów lub terminowego składania zbiorczych zestawień danych o odpadach.

W wyniku stwierdzonych naruszeń przepisów ochrony środowiska zastosowano następujące sankcje karne:

- nałożono 24 mandaty karne na łączną kwotę 7.400 zł;
- wydano 36 decyzji ustalających wymiar kary pieniężnej na łączną kwotę 205.700 zł;
- w dwóch przypadkach skierowano sprawę do sądu.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych w powiecie wągrowieckim w 2014 roku

Jednostka administracyjna	Liczba							Decyzje wymierzające kary	
	zakładów w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	mandatów karnych	decyzji ustalających termin i wstrzymujących	wniosków o ukaranie do sądów	wniosków do organów ścigania	liczba	kwota /tys. zł/
Gmina Damasławek	15	4	3	2-800	-	-	-	4	12,9
Gmina Mieścisko	23	4	3	4-1100	-	-	-	3	1,5
Gmina Wapno	8	-	-	-	-	-	-	1	0,5
Gmina Wągrowiec	36	7	3	4-1600	-	-	-	4	13,1
Miasto Wągrowiec	72	16	9	9-2300	-	-	-	12	105,0
Miasto i Gmina Gołańcz	26	9	5	3-1000	-	-	1	5	2,5
Miasto i Gmina Skoki	18	4	2	2-600	-	-	1	7	70,2
Powiat wągrowiecki	198	44	25	24-7400	-	-	2	36	205,7

5. POWAŻNE AWARIE

5.1. ZDARZENIA POTENCJALNIE ZAGRAŻAJĄCE ŚRODOWISKU

W 2014 r. w powiecie wągrowieckim nie odnotowano zdarzeń noszących znamiona poważnych awarii.

5.2. ZAKŁADY DUŻEGO RYZYKA I STWARZAJĄCE POTENCJALNE ZAGROŻENIE WYSTĄPIENIEM AWARII

Potencjalne zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego może występować w związku z prowadzonymi procesami magazynowania lub transportu substancji zaliczanych do niebezpiecznych.

Na terenie powiatu wągrowieckiego znajduje się jeden zakład zaliczony do Zakładów Dużego Ryzyka wystąpienia poważnej awarii tj. Operator Logistyczny Paliw Płynnych Spółka z o.o., 09-410 Płock, ul. Wyszogrodzka 133, BAZA PALIW nr 4 w Rejowcu Poznańskim, gmina Skoki, z uwagi na procesy magazynowania i dystrybucji hurtowej znacznych ilości paliw płynnych.

Ponadto na terenie powiatu wągrowieckiego zlokalizowany jest jeden zakład wchodzący w skład tzw. „Listy WIOŚ - potencjalnych sprawców awarii tj.: CEPEN Spółka z o.o. w Wągrowcu, ul. Jankowska 2, z uwagi na magazynowanie i dystrybucję paliw płynnych.

Jednocześnie na terenie powiatu wągrowieckiego zlokalizowane są inne zakłady, w których magazynowane są i stosowane w procesach technologicznych takie substancje jak gazy techniczne i paliwa płynne, a także substancje toksyczne i niebezpieczne dla środowiska.

W szczególności należy do nich zaliczyć:

- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe CID-ROL Tomasz Futro w Wągrowcu, ul. Taszarowo 19,
- Zakład Garbarski Plesiński Spółka Jawna w Wągrowcu, ul. Rogozińska 102,
- stacje paliw płynnych, z których większość posiada wymagane zabezpieczenia przed skutkami

awarii wynikające z przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20.12.2012 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych. Rozporządzeniem zmieniono termin dostosowania istniejących stacji paliw do wymagań ochrony środowiska tj.: *wyposażenia ich w urządzenia do pomiarów i monitorowania stanu magazynowanych produktów naftowych oraz urządzenia do sygnalizacji wycieków produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych do dnia 31.12.2013 r.*

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ

1. Podmioty korzystające ze środowiska na terenie powiatu wągrowieckiego nie realizują w pełni jego ochrony w wymaganym stopniu. W przypadku większości kontroli stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska.
2. Większość nieprawidłowości dotyczyła pojedynczych zagadnień. WIOŚ podejmował zdecydowane działania celem likwidacji występujących naruszeń prawa i zagrożenia dla środowiska.
3. Znaczna część podmiotów nie śledzi w dostatecznym stopniu zmian w prawie z zakresu ochrony środowiska, w wyniku czego właściwe działania podejmuje dopiero w następstwie kontroli i postępowania pokontrolnego WIOŚ.
4. Waga i szeroki zakres zagadnień ochrony środowiska, znaczny obszar działalności i znacząca liczba podmiotów korzystających ze środowiska, przemawiają za potrzebą aktywnego współdziałania w tym zakresie wszystkich ustawowo upoważnionych organów ochrony środowiska.